

Jubileuszowa edycja Festiwalu Skrzyżowanie Kultur już od 13 września

Dwadzieścia lat – tyle czasu Festiwal Skrzyżowanie Kultur zaprasza do Warszawy najwybitniejszych artystów muzyki świata. Wydarzenie organizowane przez Stołeczną Estradę cieszy się nieustannie popularnością wśród osób spragnionych dźwięków world beat. Festiwal prezentuje najciekawsze zjawiska artystyczne z dalekich i bliskich kultur świata. Stanowi swoistą podróż w poznawaniu nowych instrumentów, innych kanonów piękna i barw dźwięku. Tegoroczna, 20. edycja Festiwalu Skrzyżowanie Kultur odbędzie w dniach 13-15 września. Gra na Janggu, muzyka neapolitańska czy afrykańska Semba – który z koncertów tym razem najbardziej zafascynuje publiczność?

Jeszcze przed rozpoczęciem 20. edycji warto zadać sobie pytanie: **co jest największym osiągnięciem Festiwalu Skrzyżowanie Kultur?**

To przede wszystkim trwająca 20 lat muzyczna wędrówka po świecie, która stała się w swojej istocie nauką języka wielokulturowości dla mieszkańców stolicy. Zabieraliśmy naszą publiczność na spotkania z niezwyklejmi artystami. Podziwialiśmy wspólnie inne rytmy, melodie, inne kanony piękna, barwy dźwięków, egzotyczne instrumenty. Koncerty były zawsze jak odkrywanie nowych lądów. Z perspektywy ostatnich kilku lat, możemy jeszcze dodać - przetrwanie. Po pandemii udało się wrócić na muzyczne tory. Nie straciliśmy naszej wiernej publiczności a co więcej, pozyskaliśmy nowych fanów. – ocenia prof. dr hab. Maria Pomianowska, dyrektorka Festiwalu.

Jacy artyści i artystki wystąpią na jubileuszowej scenie?

Na koncercie inauguracyjnym 20. edycję festiwalu zabierzemy słuchaczy do intrygującej Korei na spotkanie z czołową postacią sceny tradycyjnej - mistrzem Duk-Soo Kim. Będzie sporo transowego rytmu oraz ekspresyjnych dźwięków z pogranicza muzyki i ciszy. Potem przeniesiemy się na Wyspy Zielonego Przylądka, by wysłuchać zmysłowego wokalu Elidy Almeidy. W sobotę zaplanowane są koncerty młodych artystów z Neapolu - nasze odkrycie - zespół Suonno d'Ajere, a po nich gwiazda z Angoli Bonga Kwenda. Najbardziej intrygująco zapowiada się finał z obecnością Cheikh Lô z Burkina Faso oraz pochodzącego z Algierii kobiecego kolektywu Lemma. Panie śpiewają mistyczne teksty zakonów sufickich. To poruszająca emocjonalnie tradycja Gnawa, czyli spotkanie na granicy światów. – dodaje prof. dr hab. Maria Pomianowska.

Pierwszy dzień festiwalu. 13 września (piątek), g. 19.00, Teatr Dramatyczny – Duża Scena
Koncertem otwarcia będzie występ **Duk-soo Kim and Ensemble Sinawi**.

Artyści wykorzystują melodie zapożyczone z Sanjo, szamańskiej muzyki rytualnej i Pansori, które są wplecione w sinawi – dzieło, które wyśpiewuje niedostatek czasów. Muzyka zawiera elegancję i głębię koreańskiej muzyki tradycyjnej, która jednocześnie występuje w dialogu z nastrojami współczesnych słuchaczy. Duk-soo Kim jest jedną z czołowych postaci koreańskiej tradycyjnej sztuki wykonawczej, a także pionierem nowych osiągnięć w technice gry na Janggu (dwugłowym bębnie).

Drugim koncertem wieczoru będzie występ **Elidy Almeidy**, którą odkrył sam José da Silva, producent legendarnej Cesáriu Évory. Batuku, funaná, czy tabanka, to tylko nieliczne z wpływów, którymi przesączona jest muzyka tej artystki. Jej aksamitny głos, osobowość sceniczna i ognisty temperament to połączenie, którego owocem jest nieokiełznana radość życia, jaką emanuje jej muzyka. Sama komponuje i pisze teksty. Mówi, że jej największą inspiracją jest życie, otaczający ją ludzie, a wyśpiewując codzienność realiów, w których się wychowała zwraca uwagę na wrażliwe kwestie społeczne, edukuje, przynosi nadzieję.

Drugi dzień festiwalu. 14 września (sobota), g. 18.00, Teatr Dramatyczny – Duża Scena

Pierwszy koncert drugiego dnia festiwalu to występ **Suonno d'Ajere**. Nazwa zespołu oznacza „wczorajszy sen”, jednak jego członkowie każdym dźwiękiem udowadniają, że to sen, który doskonałością tradycji inspiruje teraźniejszość. To muzyczne trio, to esencja współczesnego Neapolu, doprawiona nutką aromatu przeszłości. Ich dobór instrumentów muzycznych nawiązuje do popularnych zespołów Posteggia z początków XIX wieku, muzyków ulicznych i barowych, uwielbianych przez szeroki przekrój społeczeństwa. Jednak styl Suonno d'Ajere jest bardziej wyrafinowany. Rezultatem jest ekstrawaganckie połączenie tradycji i klasycznej elegancji, które zawsze było kamieniem węgielnym muzyki neapolitańskiej.

Koncert drugi to artystyczny popis wokalisty i autora tekstów piosenek afrykańskiego nurtu muzyki Semby - Bonga Kwenda, znanego lepiej jako **Bonga**. To wokalista i autor tekstów piosenek afrykańskiego nurtu muzyki – Semby. Artysta wychowywał się w Angoli w latach 40. i jak sam opowiada, otrzymał trzy rodzaje edukacji. Pierwsza, w jego ocenie najgorsza, w szkole kolonialnej zdominowanej przez kościół katolicki. Druga, ta na ulicy, zdecydowanie wyostrzyła jego zaradność. Trzecia, najwspanialsza dla Bongy, to ta na dziedzińcu jego rodzinnego domu, gdzie ukształtował swoje sumienie polityczne, społeczne, skłonność do buntu i czułość. Na najnowszej płycie „Kintal da Banda” Bonga zaprasza na ten właśnie dziedziniec wspólnoty, pełen kolorów, zapachów, smaków, gdzie spotykają się dziadkowie, wujowie, kuzyni, sąsiedzi, dzieląc się posiłkami i sembą – rdzenną muzyką tego kraju.

Trzeci dzień festiwalu. 15 września (niedziela), g. 18.00, Teatr Dramatyczny – Duża Scena

Trzeci, ostatni dzień festiwalu rozpocznie wieczorny koncert zespołu **Lemma**. Nazwa wywodzi się z języka przodków algierskiego regionu Soura i wyraża istotę wspólnoty, zgromadzenia, spotkania ludzi, których codzienność stoi w obliczu zagrożenia jakie nieść może ze sobą rozproszenie. Rytm, głos i dłonie, to podstawowe, a jednocześnie najważniejsze elementy tego

projektu. Jego siłą jest potęga kompozycji, która wybrzmiewa mnogością gatunków muzycznych. Śpiewają teksty zapożyczone z mistycznych dzieł i poezji malhûn, która porusza tematy religijne inspirowane pobożnością bractw mistycznych. Ich gra na instrumentach perkusyjnych przywołuje na myśl zarówno hidûss jak i hadrę, czyli zbiorowy rytuał wykonywany przez zakony sufickie.

Na koniec festiwalu wystąpi **Cheikh Lô**, Artysta pochodzenia senegalskiego, urodzony w Burkina Faso. Swoją twórczość porównuje do barwnego patchworkowego wzoru Njexas, który z dumą nosi na swoich strojach jako członek sufickiego bractwa Baye Fall. Jego debiutancki album, który jeszcze w latach 90. stał się globalną sensacją, wyprodukował sam Youssou N'Dour. Cheikh Lô śpiewał i tworzył u boku wielkich sceny world music takich jak, Ibrahim Ferrer, Les Nubians, Manu Dibango, czy Tony Allen. Swoje pierwsze kroki stawiał w Volta Jazz – jednym z najlepszych zespołów w Afryce Zachodniej po odzyskaniu niepodległości. Pieśni kubańskie, klasyki kongijskiego Tabu Ley Rochereau i utwory taneczne w stylu kreolskim kształtowały Cheikha Lô od najmłodszych lat. Muzyka Lô czerpie z dominującego w Dakarze brzmienia popu, mbalax, dodając elementy salsy, zairsko-kongijskiej rumbi, folku i jazzu.

Co oferuje program towarzyszący festiwalowi?

W tegorocznej edycji nie zabraknie wydarzeń towarzyszących, tak bardzo docenianych przez festiwalową publiczność. W sobotę i niedzielę odbędą się warsztaty z derwiszami, ikebana oraz dyskusje o podróżach i k-popie.

14 września, g. 11.00, foyer Teatru Dramatycznego

Warsztat rodzinny z wirującymi derwiszami, prowadzony przez Mustafę Konukcu. Podczas wyprawy w świat mistyki i nauki znalezienia absolutnego spokoju w ruchu, prowadzący opowie o tym, czym jest sufizm, kim byli i są derwisze, a także z czego składa się ich strój.

14 września, g. 16.00, Kinoteka (PKiN)

Panel dyskusyjny „K-pop. Na styku popkultury i polityki” poprowadzi dr Julia Trzcińska z Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas spotkania poruszone zostaną fascynujące tematy związane z fenomenem K-popu i jego globalnym wpływem na kulturę i politykę. To nie tylko muzyka, ale i złożone zjawisko społeczne, które rozwinęło się w siłę eksportową Korei Południowej i mocno oddziałuje na świat, wywołując przeróżne emocje.

15 września, g. 11.00, Teatr Dramatyczny - Sala im. W. Zatorskiego

Ostatniego dnia festiwalu odbędą się rodzinne warsztaty nawiązujące do kultury kraju kwitnącej wiśni. Uczestnicy poznają historię używanych przez samurajów typów broni i rekwizytów oraz nauczą się zapisywać ich japońskie nazwy. W centrum uwagi znajdzie się również wachlarz. Temat drugiej części to Ikebana, czyli japońska sztuka układania kwiatów. Będzie można samemu spróbować „ożywić kwiaty” i wykorzystać w tym celu swoje ulubione naczynia.

15 września, g. 16.00, Kinoteka

Ostatnim wydarzeniem towarzyszącym festiwalowi będzie panel dyskusyjny o podróżach solo, prowadzony przez Kasię Zawistowską, która odwiedziła już 42 kraje na 5 kontynentach. Większość swoich podróży odbyła solo, poznając nowych ludzi i odkrywając nowe kultury. Dyskusja koncentrować się będzie wokół tematyki: jak zwiedzać świat w pojedynkę? Poznamy historie przyprawione licznymi ciekawostkami dotyczącymi różnic kulturowych, z którymi podróżniczka spotkała się na swojej drodze.

Szczegółowy program, bilety online na koncerty oraz bezpłatne wejściówki na warsztaty i spotkania: www.estrada.com.pl/skrzyzowanie_kultur/.

20. Festiwal Skrzyżowanie Kultur

13-15 września, Teatr Dramatyczny im. Gustawa Holoubka w Warszawie (Pałacu Kultury i Nauki, pl. Defilad 1)

Rada programowa: prof. dr hab. Maria Pomianowska - dyrektorka Festiwalu, Maciej Szajkowski, Marta Dobosz

Organizator: Stołeczna Estrada, Miasto Stołeczne Warszawa

Partnerzy: Biletyna.pl, Totalizator Sportowy – właściciel marki LOTTO, Teatr Dramatyczny im. Gustawa Holoubka, Centrum Kultury Koreańskiej, Kinoteka

Patroni medialni: Jedyńka Polskie Radio, Zwierciadło, Polityka, Pismo. Magazyn Opinii, Wyborcza.pl